

Tuinieren in de klas

Het voorjaar is bij uitstek hét moment om leerlingen te leren hoe plantjes groeien uit een bol of uit zaad. Deze lesbrief geeft u een handvat voor een leuk project rond dit thema.

Laat de leerlingen de volgende fragmenten op Teleblik bekijken:

Het kiemen van zaden: <http://teleblik.nl/player/media/3754704/fragment?start=178&end=481>

In welke grond groeien plantjes het best?

<http://teleblik.nl/player/media/1233117/fragment?start=1&end=60>

Hoe groeit een eik vanuit een eikel:

<http://teleblik.nl/player/media/5409209/fragment?start=231&end=302>

De aardappel: <http://teleblik.nl/player/media/1176947/fragment?start=1&end=53>

Het groeien van een erwt: <http://teleblik.nl/player/media/1204979/fragment?start=1&end=84>

Van pit tot vrucht: <http://teleblik.nl/player/media/1080040/fragment?start=1&end=90>

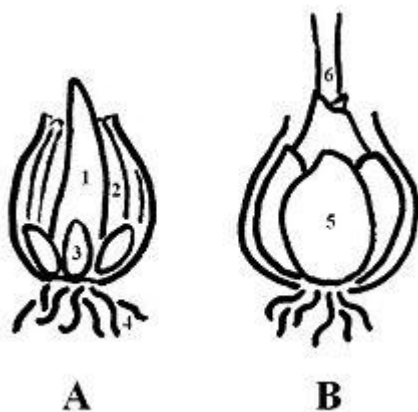
Bloembollen: <http://teleblik.nl/player/media/1072166/fragment?start=1&end=230>

Deze les kan op de volgende wijze worden vervolgd:

Laat de kinderen zaden en bollen zien en praat er met de kinderen over. Wat moet je doen om hier een plantje uit te krijgen? ((pot)grond, water, warmte, zaaien/poten)

Snijd een bol doormidden en bekijk samen met de kinderen de binnenkant.

Dan zie je ook waar de bloem begint te groeien. Hoe ziet een gepelde bol eruit?

Een schematische tekening van een bol in het vroege voorjaar (A) en tijdens de bloei (B). Aangegeven zijn: 1 eindknop, 2 rok, 3 knop, 4 wortels, 5 nieuwe bol, 6 stengel

Ga samen een zaadje of bol zaaien en kijk hoe de bloem groeit.

In de 'klassetuin'

Maak een tuintje in de klas waar de kinderen zaadjes kunnen zaaien, naar bloemen kunnen kijken, bloemen kunnen verzorgen, groenten kunnen zaaien e.d.

Gebruik hiervoor plantenbakken, denk aan bloempotten of langwerpige hangbakken.

Ook de zand/watertafel kan in het voorjaar dienen als minimoestuin. Met wat potgrond en zaden gaan de kinderen zelf aan de slag. Leg zo nodig een plastic zeil op de vloer

Je kunt bloemen zaaien, maar ook groentes. Zaden zijn in alle tuincentra te koop. Zelfs enkele bouwmarkten bieden diverse zaden te koop aan.

Wil je met de klas bloemen zaaien, dan zijn de Afrikaantjes, Petunia, Salvia en Vlijtig Liesje erg geschikt. Deze zaden geven snel resultaat. Kijk wel goed op de beschrijving die achterop de verpakking van de zaden staat. Daar staat bijvoorbeeld op hoe je de plantjes moet verspenen. (verplanten zodat ze meer ruimte krijgen).

Als de plantjes groot genoeg zijn, zo tegen het eind van de maand mei, kunnen ze leuk in de tuin of in plantenbakken rondom school geplant worden.

Àfrikaantjes

Petunia

Salvia

Vlijtig Liesje

Als je liever groente zaait, kies dan tuinkers, sla, andijvie of radijsjes. Leuk om er later met de leerlingen een salade van te maken. In het voorjaar doen peultjes het ook erg goed, maar die moeten tegen een rekje aan klimmen.

Sla en andijvie zijn binnen een maand al behoorlijke kroppen geworden. Radijsjes vormen ook binnen een paar weken een eetbare rode knol, terwijl tuinkers in een paar dagen al opkomt.

Tomaten, pepers en paprika zijn ook leuk om met de klas te kweken, maar de periode voorafgaande aan het dragen van vruchten duurt erg lang. Zaaïen begint dan al in maart, terwijl de eerste vruchten pas in juni aan de plant zullen komen.

Je kunt het zaaien van groente leuk combineren met een project over gezond eten.

Als je voor bloembollen kiest, neem dan bloembollen die in hetzelfde jaar nog bloeien.

Tulpen, krokussen, narcis en hyacint zijn ongeschikt, omdat je die in het najaar poot.

Wel geschikt zijn Lelie, Dahlia, Friesia, Gladiolus en Iris. Net als bij de tomaten, paprika en peper wordt het geduld hier wel op de proef gesteld. Ze bloeien pas in juli-augustus.

Je kunt deze bloembollen wel in de klas opkweken, maar na een poosje worden ze al te groot voor een klein bakje. Poot ze in dat geval per stuk in een bloempot.

Gladiool

Dahlia

Fresia

Lelie

Iris

Zaaien in de klas

Elk kind mag zelf zaadjes zaaien in een potje of boterkuipje. Of, nog leuker, in een eierschaal! In deze eierschaal is tuinkers gezaaid, op watten. De watten geef je regelmatig water. Zo krijg je een leuk gezichtje.

Verzorging:

Houd de grond vochtig, maar niet te nat. Dan zouden de zaden kunnen gaan rotten. Om de betrokkenheid hoog te houden, kunnen de leerlingen bij toerbeurt de plantjes water geven. Zet de bakken op een lichte plaats. Direct zonlicht is niet nodig. Dan zouden de plantjes kunnen 'verbranden'.

Om het kiemen in de klas te bevorderen, kunnen de bakken met zaden in het begin worden afgedekt met een glasplaatje of met doorzichtig plastic. Prik in het plastic een paar kleine gaatjes, zodat er wel lucht bij kan. Als je de bak met een glasplaat afdekt, zorg er dan voor dat je kleine stukjes karton o.i.d. tussen de bak en de glasplaat legt. Op die manier kan daar ook lucht bij en raakt alles niet beschimmeld door het vocht.

Groeiproces volgen.

Laat de leerlingen het proces volgen en hier tekeningen met eventueel een korte beschrijving bij maken. Als je van tevoren enkele zaadjes apart hebt gezaaid, kan je ze tussentijds uit de grond halen om de groei van de wortel te laten zien.

Als je veel radijsjes zaait, kan je af en toe een plantje uit de grond trekken om de groei van het knolletje te bekijken.

